

POLIN

Muzeum
Historii
Żydów
Polskich

MIĘDZYNARODOWY KONGRES

**ŻYDOWSKIE DZIEDZICTWO
KULTUROWE: PRAKTYKI,
PERSPEKTYWY, WYZWANIA**

**19-20 PAŹDZIERNIKA 2023
MUZEUM POLIN**

Międzynarodowy Kongres
Żydowskie Dziedzictwo Kulturowe: praktyki, perspektywy, wyzwania
19-20 października 2023, Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN

DZIEŃ 1: 19 października (czwartek)

10.00 – 10.20   **Uroczyste otwarcie kongresu**
Audytorium

10.20 – 11.00   **Wykład otwarcia:**
prof. dr hab. Dariusz Stola (ISP PAN), Czy jesteśmy odpowiedzialni za przeszłość?
O uczeniu się, jak czerpać wiedzę z historii, PL/ANG
Audytorium

11.00 – 12.30   **Sesja I (Audytorium)**

Spółeczności i ich przemiany, PL/ANG

Moderacja sesji: Ana Perona-Fjeldstad (Europejskie Centrum Wergelanda)

Cora Alexa-Døving (HL-Senteret),
Bycie Żydem w społeczeństwie wielokulturowym: od szczególnej do uniwersalnej świadomości mniejszości

---

Vibeke Moe (HL-Senteret), Narracje o Żydach wśród muzułmanów w Norwegii

---

Agnieszka Kosowicz (Polskie Forum Migracyjne), Dokąd idziemy? Skąd przychodzimy? Migranci i uchodźcy w Polsce

---

Wydarzenie towarzyszące:

Mikołaj Grynberg
w rozmowie
z **Joanną Fikus, PL**
Sala konferencyjna A

12.30 – 12.45   **Przerwa na kawę**

12.45 – 14.15   **Sesja warsztatowa 1** (panele równoległe do sesji w Audytorium)

15.00 – 16.30   **Sesja warsztatowa 2** (panele równoległe do sesji w Audytorium)

Karolina Jastrzębska-Mitzner (POLIN), Maria Zajączkowska (Fundacja Innowatorium),
Gamifikacja w edukacji

12.45 – 14.15 PL   **15.00 – 16.30 PL**   Sala edukacyjna 1

Dagmara Mańka-Wizor, Małgorzata Zajac (POLIN), Zoom na antysemityzm

12.45 – 14.15 ANG   **15.00 – 16.30 ANG**   Sala edukacyjna 2

Franciszek Bojańczyk, Krzysztof Czajka-Kalinowski (Żydowski Instytut Historyczny),
Eksponaty, mikrohistorie, świadectwa

12.45 – 14.15 ANG   **15.00 – 16.30 PL**   Sala edukacyjna 3

Marcin Lewicki (POLIN), O międzymiastowej digitalizacji judaików:
„Zbiory na kótkach”

12.45 – 14.15 ANG   **15.00 – 16.30 ANG**   Sala edukacyjna 4

Irmgard Zündorf (Leibniz Centre for Contemporary History Potsdam),
Kathrin Lemme (Hamburg Media School), Thomas Lewe, Jon Harman
(Volda University), Dialog pamięci na temat antysemityzmu i rasizmu – podsumowanie
międzynarodowych i interdyscyplinarnych seminariów dla studentów i ekspertów
z Niemiec, Norwegii i Polski

12.45 – 14.15 ANG   **15.00 – 16.30 ANG**   Galeria „Dziedzictwo”

14.15 – 15.00   Przerwa obiadowa

15.00 – 16.30   **Sesja II** (Audytorium)

Historia i tożsamość, PL/ANG

Moderacja sesji: Myroslava Keryk (Fundacja Ukraiński Dom)

Bojana Dujkovic-Blagojevic (Europejskie Centrum Wergelanda), Sporne historie

---

Joanna Talewicz (Fundacja „W Stronę Dialogu”), Doświadczenia wojenne i ich wpływ
na mobilizację społeczności romskiej

17.00 – 18.30   **Moderowana sesja dyskusyjna** (Audytorium)
Mniejszości w czasie globalnych kryzysów, PL/ANG
Moderator: Witold Szablowski
Osoby uczestniczące:
Kateryna Babkina (pisarka i poetka, Iwano-Frankiwnsk, Ukraina)
Patrycja Dołowy (dyrektorka Jewish Community Center w Warszawie)
Jagoda Grondecka (dziennikarka, specjalistka od tematyki Bliskiego Wschodu)
Avishai Margalit (filozof, Uniwersytet Hebrajski, Izrael)

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE:

12.45 – 14.15   **Wioska Projektów: „Żydowskie Dziedzictwo Kulturowe”.** Prezentacja wybranych działań
Sala Konferencyjna B

Julia Chimiak, Mariusz Jastrząb, O historii jako antydyskryminacyjnym i obywatelskim narzędziu edukacyjnym (dla policji, straży granicznej i więziennej), PL/ANG

Dorota Siarkowska, Hanna Kłoszewska, Trendy filmowe i jak można je wykorzystać jako narzędzia edukacyjne dla młodzieży, PL/ANG

Katarzyna Jankowska, Katarzyna Jakubowicz, Herstoria też jest historią, PL

Dział Zbiorów Cyfrowych POLIN, Cyfrowy networking: metody upowszechniania, promocji i sieciowania zasobów internetowych w POLIN, PL/ANG

Kajetan Prochyra, Remembering by Listening (wydarzenia muzyczne i upamiętnienie), PL/ANG

Zofia Bojańczyk, Historia = ziewanie? Jak zainteresować młodych ludzi historią – studium przypadku Akcji Żonkile, PL/ANG

Wioletta Józwiak, Projekty dedykowane osobom z niepełnosprawnościami, PL/ANG

Marianna Shpak, Spotkania polsko-ukraińskie: programy dla mniejszości, PL/UA/ANG

Radosław Wójcik, Nagroda POLIN, PL/ANG

Spacery historyczne miejsce zbiórki: hal główny POLIN

11.00 – 12.30   Historia (nie) porozumienia. Stereotypy i uprzedzenia w stosunkach polsko-żydowskich, ANG

11.00 – 12.30   Żydowskie miejsca w Warszawie, PL

15.00 – 16.30   Historia (nie) porozumienia. Stereotypy i uprzedzenia w stosunkach polsko-żydowskich, ANG

15.00 – 16.30   Żydowskie miejsca w Warszawie, PL

Wydarzenie online (You Tube Muzeum POLIN)

12.30 – 14.00   **Mikołaj Grynberg w rozmowie z Joanną Fikus, PL**

DZIEŃ 2: 20 października 2023 (piątek)

10.00 – 11.30   **Sesja III** (Audytorium)

Tworzenie relacji, PL/ANG

Moderacja sesji: Guri Hjeltnes (HL-Senteret)

Vidar Anne Paulsen (Muzeum Żydowskie w Oslo), Eva Koppen (AEJM – Association of European Jewish Museums), Edukacja ponad granicami – wnioski wyciągnięte z programu rozwoju seminariów i szkoleń muzealnych AEJM

Józef Markiewicz (POLIN), Niebanalna tożsamość: program historii mówionej Muzeum POLIN jako projekt partycypacyjny – źródła autentyczności, wartości, jednostka i wspólnota

---

11.30 – 11.45   Przerwa na kawę

11.45 – 13.15   **Sesja IV** (Audytorium)

Nauczyciele i liderzy, PL/ANG

Moderacja sesji: Olga Kaczmarek (Forum Dialogu)

Karolina i Piotr Jakoweńko (Fundacja Brama Cukermana), Obecność, nieobecność i ciężar pamięci dawnego pogranicza

---

Katarzyna Łaziuk, Zachowanie pamięci o Żydach na przykładzie działań społeczności Mińska Mazowieckiego

---

13.15-14.00   Przerwa obiadowa

14.00 – 15.30   **Sesja warsztatowa 3** (panele równoległe do sesji w Audytorium)   **Okrągły stół:**
15.45 – 17.15   **Sesja warsztatowa 2** (panele równoległe do sesji w Audytorium)

Mats Jørgen Nesjø (Centrum Falstad),
„Czy to człowiek”. Warsztaty dla wychowawców
szkół średnich i ponadgimnazjalnych
14.00 – 15.30 ANG 15.45 – 17.15 ANG Sala edukacyjna 1

Khrystyna Chushak (Europejskie Centrum Wergelanda),
Jak radzić sobie z kontrowersyjnymi kwestiami w klasie:
„apteczka pierwszej pomocy”
14.00 – 15.30 ANG 15.45 – 17.15 ANG Sala edukacyjna 3

Maria Ebersson Degnaes, Kristin Borgenheim Nyhagen
(HL-Senteret), Osobiste historie a upowszechnianie wiedzy
o Zagładzie
14.00 – 15.30 ANG 15.45 – 17.15 ANG Sala edukacyjna 4

Agnieszka Kuś (POLIN), Szabatowe rugelachy, warsztat
kulinarny
14.00 – 15.30 ANG 15.45 – 17.15 ANG
Pracownia kulinarna „U Fani”

Przeciw „propagandzie
sukcesu”, ANG
Moderacja dyskusji:
Elżbieta Rutkowska

Osoby uczestniczące:
– **Dorota Siarkowska**
(POLIN),
– **Małgorzata Waszczuk**
(POLIN),
– **Anna Czerwińska**
(POLIN),
– **Ana Perona-Fjeldstad**
(European Wergeland
Center)
Audytorium

15:30 – 15:45   Przerwa na kawę

15.45– 17.15   **Sesja V** (Audytorium)

Nowe Perspektywy, PL/ANG

Moderacja sesji: Ulf Ingmar Gustafson (Muzeum Żydowskie w Trondheim)

Zofia Bojańczyk (POLIN), Pomniki 2.0: Nowe formy upamiętnienia, jakich wszystkich
potrzebujemy*   (*przynajmniej w Polsce)

Elise Barring Berggren (Norwegian University of Science and Technology),
Mozaika mikrohistorii: Restytucja własności norweskich Żydów po Zagładzie

---

17.15 – 17.30   Zakończenie kongresu

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE:

10.00 - 13.00 **Wioska Projektów: Prezentacje organizacji partnerskich, PL/ANG**
Sala Konferencyjna B

Forum Dialogu
Fundacja Ocalenie
Fundacja W Stronę Dialogu
Fundacja Znowu Razem
Polskie Forum Migracyjne
Ukraiński Dom
Żydowski Instytut Historyczny

Spacery historyczne miejsce zbiórki: hall główny POLIN

10.00 – 11.30 Historia (nie) porozumienia. Stereotypy i uprzedzenia w stosunkach polsko-żydowskich, ANG
10.00 – 11.30 Żydowskie miejsca w Warszawie, PL
14.00 – 15.30 Historia (nie) porozumienia. Stereotypy i uprzedzenia w stosunkach polsko-żydowskich, ANG
14.00 – 15.30 Żydowskie miejsca w Warszawie, PL

Wydarzenie online (You Tube Muzeum POLIN)

17.15 – 17.30 **Wykład online dr Marie Ebersson Degnæs (HL-Senteret),**
Przekazywanie pamięci o Holokauście: opowiadanie jako tradycja rodzinna

---

Oferta dla rodzin w trakcie Kongresu:

W czasie kongresu, w godzinach 12.00-16.00, Miejsce Edukacji Rodzinnej „U Króla Maciusia” oferuje zajęcia edukacyjne i plastyczne dla rodzin w językach polskim i ukraińskim. Zapraszamy dzieci oraz ich opiekunów! (parter Muzeum POLIN, za kasami w lewo)

---

18 października 2023 (środa), Spotkanie wprowadzające dla zarejestrowanych uczestników
Sala konferencyjna A

18.00-19.30 Spotkanie wprowadzające **prof. Hilde Kramer (Uniwersytet w Bergen),**
Oświetlając niereprezentowalne, ANG

---

23 października 2023 (poniedziałek), You Tube Muzeum POLIN

17.00 – 18.30 Spotkanie pokongresowe dla zarejestrowanych uczestników **Oleksandr Miched,**
Forteca Bachmut: eksploracja tożsamości miasta, ANG

Partnerzy projektu „Żydowskie Dziedzictwo Kulturowe“:

ידי שער
היסטארישער
אינסטיטוט
ŻYDOWSKI
INSTYTUT
HISTORYCZNY

REJESTRACJA I PUNKT INFORMACYJNY:

Foyer przy Audytorium POLIN (I piętro)

Kontakt w sprawie umów, transportu i noclegu dla prelegentów:
kongrespolin@mazurkas.com.pl

Żydowskie Dziedzictwo Kulturowe
Projekt realizowany w latach 2020-2024.

„Żydowskie Dziedzictwo Kulturowe” to projekt realizowany przez Polin Muzeum Historii Żydów Polskich od marca 2020 roku do kwietnia 2024 roku, w partnerstwie z instytucjami norweskimi: Norweskim Centrum Studiów nad Holocaustem i Mniejszościami, Europejskim Centrum Wergelanda, Centrum Falstad oraz muzeami żydowskimi w Oslo i Trondheim, a także z Żydowskim Instytutem Historycznym im. Emanuela Ringelbluma.

Celem projektu jest ochrona i popularyzacja dziedzictwa polskich Żydów poprzez programy edukacyjne i kulturalne. Realizacja tego zadania jest możliwa dzięki grantowi w wysokości 10 milionów euro udzielonemu przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszu EOG oraz przez budżet krajowy.

Projekt jest finansowany przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszu EOG oraz przez budżet krajowy

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Wspólnie działamy na rzecz Europy zielonej, konkurencyjnej i sprzyjającej integracji społecznej